

Hazır ol, könül

Sən möhkəm adamsan, özünü şax tut,
Əzilib-büzülmək yaşarmaz sənə.
Qəmli fikirləri qəmdən uzaq tut,
Cərgədən üzülmək yaşarmaz sənə.

Bu dünya belədi, yaratdığına
Həmişə dərd verib, azar verəcək.
Dünən beşik verdi uyumaq üçün,
Sabah yatmaq üçün məzar verəcək.

Cərrah bıçağına canın öyrəşib,
Cəllad qılıncından özünü gözlə.
Şöhrətin tacını başına qoydun,
Zillətin tacından özünü gözlə.

Birdən xəyalını iblis çaşdırar,
Aldanma iblisə, ayıq ol, könül.
Böyük şöhrətlərə layiq olmusan,
Düşsən, uçruma da layiq ol, könül.

Sevincə xoş gəldin dediyin kimi,
Dərdə də xoş gəldin deməyi bacar.
Sevinci bal bilib yediyin kimi,
Dərdi də bal kimi yeməyi bacar.

Kədəre qul olma, ağrıya nökrər,
Şah ol, sərkərdə ol, vəzir ol, könül.
Xırda ağrıları bu gördüklərin,
Böyük ağrılara hazır ol, könül.

Ağrı

Nələr çəkdik dünya sənin əlindən,
Sinəmizin duyünü çox, dağı çox.
Bəxtimizin ağılığına inanma,
Saçımızın qarası az, ağı çox.

Canımızı dərdin odu yandırır,
Zodluların gücü, zodu yandırır.

Dilimizi dedi-qodu yandırır,
Ömrümüza qənim çoxdu, yağı çox.

Su istədi yananların bağı, su,
Ağrı Vətən, ağrı Torpaq, ağrı Su.
Qananların ürəyinin ağrısı,
Nadınların ürəyinin yağı çox.

Keçə

Doymaz bu gözlərim eldən, obadan,
Mın dəfə qəlbimdən el gəlib keçə,
Durna qatarına dönə fəsilər,
İllərin dalınca il gəlib keçə.

Qayğılar dönsə də saçında qara,
Ey könül, mən hara, yorğunluq hara.

Dönəm bu dağlarda sal qayalara,
Sinəmin üstündən sel gəlib keçə.

Zəlimxan, hər yana güzərim ola,
Öz gülüm, çiçəyim, öz arım ola.
Ölsəm dağ döşündə məzarım ola,
Gözəllər əlində gün gəlib keçə!

Xəzan vaxtıdı

Bir qocanın duruşuna baxıram,
Kırpik enib, gözde xəzan vaxtıdı.
Qan çəkilib, yanaq solub-saralıb,
Üz qırışıb, üzde xəzan vaxtıdı.

Yolu tutan nə boranmış, nə qarmış,
Bahar ömrü yaşamağa nə varmış.

Otuz yaş da, əlli yaş da baharmış,
Doxsan keçdi, yüzdə xəzan vaxtıdı.

Göz dolanda yaşına döz taleyin,
Baş dəyəndə daşına döz taleyin.
Ağır gələn qışına döz taleyin,
Gözlə, baba, gözlə, xəzan vaxtıdı.

Zəlimxan Yaqub

Gəlir

Dərd başa vuranda öz qapazını,
Ah qopub içəridən, sinədən gəlir.
Ürəyi ağrıdan çox gözəl bilir,
Nəmli kirpiklərə su nədən gəlir.

Paklıq da, saflıq da dağda qarındı,
Xəzinə ellərin, obaların.

Dastanlar dünyası babaların,
Nağıllar dünyası nənədən gəlir.

Dərdin meydanından qacan mərd deyil,
Kim duruş gətirsə o, namərd deyil.
Bizim çəkdiyimiz təzə dərd deyil,
Kökü lap qədimdən, binədən gəlir.

Kimi

Gözümün qarası, sarısı getdi,
Mən sənin qəlbinə hoppana kimi.
Ömrümün, günümün yarısı getdi,
Qayıdıb özümü tapana kimi.

Xeyrin ayağından hər gün şər çəkib,
Dünyada nə dərd var bu bəşər çəkib.

İndi düşünürəm, gör nələr çəkib,
Fərhad o dağları çapana kimi.

Təkcə yaşamağa yararıdır insan,
Yaşatmaq heç kəsə gəlməsin asan.
Min tilsim qalası dağıtmalsan,
Bir sevgi sarayı yapana kimi.

Yoxdu

*Allah sənə rəhmat eləsin böyük Vaqif,
sən nədən şikayət edirdin, gör mən nədən şikayət edirəm?!*

İlahi, nə yaman günlərə düşdük,
Dodaq söykəməyə duru su yoxdu.
Göylərə çəkildi saflıq, təmizlik,
Daha könullərin durusu yoxdu.

Oxlar sinəsini dəldi dağların,
Başına gör nələr gəldi dağların.
Atası, anası öldü dağların,
İxısı, naxırı, sürüsü yoxdu.

Kəsildi, doğrandı əli, ətəyi,
İncələr, zəriflər yedi kətəyi.
Daha sevgilərin balı, pətəyi,
Daha çiçəklərin anısı yoxdu.

Yüz dəfə möhkəm ol, min dəfə mətin,
Sular bulananda durulmaq çətin.

İblisi çox olan bir məmləkətin,
Zöhrəsi, hürüsü, pərisi yoxdur.

Bu dünya cavabsız sualdı daha,
Su qan qırmızıdı, su aldı daha.
Bütün yer üzünü su aldı daha,
Beş addım atmağa qurusu yoxdu.

Kəmfürsət heç baxmır öna, geriyə,
Bu başla işim çətin yeriyə.
Nə ölüyə baxır, nə də diriyə,
Elə bil ölüsü, dirisi yoxdu.

Yedilər, içdilər, doydular, babam,
Axır yaman günə qoydular, babam.
Bu xalqı nə qədər soydular, babam,
Daha soyulmağa dərisi yoxdu.

Azadlıq

Baxıram üfüqdən uçan quşlara,
Görəsən göylərdə quş azaddımı?
Bir zalım ovçunun yeminə dönüb
Gəlirsə gülləyə tuş, azaddımı?

Kiriyir dalğamız, susur ləpəmiz,
Yıxılır dağımız, uçur təpəmiz,

İki əlimizdi, bir də təpəmiz,
Baş əldən gedirsə huş, azaddımı?

Bir millətin yolu haçalanırsa,
Adımız min yerə hecalanırsa,
Bir şair ürəyi parçalanırsa,
Gözlərdən tökülən yaş, azaddımı?

Sığal

Qəlbim pərişandı, könlüm nigaran,
Ruhumu meh vursun, yel sığallasın.
Dərdimi başımdan dağıtmaq üçün
Saçımı bir yumşaq əl sığallasın.

Dönsün sevgilimə, dönsün yarımə,
Sevgi mələkləri gəlsin karımə.
Səslər sığal çəksin duyğularımə,
Tazanə xal vursun, tel sığallasın.

Alın əllərdən ağrısın, yasın,
İtməsin içində ürək his-pasın.
Şair əllərinə tikan batmasın,
Şair barmaqları gül sığallasın.

Vurulan durnatək çıxsam sıradan,
Toz kimi əriyib getsəm aradan,
Yarıda bilməsə məni Yaradan,
Qəbrimin üstünü bel sığallasın.

Kimsəsiz uşaq kimi

Səndən uzaqlarda günüm gün deyil,
Suya həsrət qalan dodaq kimiyəm.
Günəş gündüzümü qızdırı bilmir,
Gecələr qaranlıq otaq kimiyəm.

Doğma nəfəsinə ləliyəm, acam,
Közün ortasında qovrulan sacam.

Qürbətın şimşəyi vurmuş ağacam,
Sınıb yerə düşən budaq kimiyəm.

Ey qoynu gülüstan, qucağı cənnət,
Kimi qocaltmayıb dünyada həsrət.
Vətən cəsarətdi, qürbət əsarət,
Yad eldə kimsəsiz uşaq kimiyəm.

İmzala fərmanı

Bu ağrı nə qədər çəkəcək görən,
Beş ilmi, on ilmi, yüz ilmi, Allah.
Ucuz ölümünü nə baha satdın,
Mənə nə çox gördün bu zülümü, Allah.

Ver şələ-şüləmi, yola sal məni.
Bağla barxanamı, yığışdır gedim.
Onsuz da dünyaya mən sığışmadım,
Məni bir tabuta sığışdır gedim.

Səbrin sərhəddini itirir insan,
Demə ki, səbir cələ, səbir yaxşıdır.

Ağrılar üzünü bozardan zaman,
Vallah, çarpayıdan qəbir yaxşıdır.

Bir ömrü nə qədər xərcləmək olar,
Gah toya paylandı, gah vaya getdi.
Böyük arzuları döndərib külə,
Göylərə sovruldu, havaya getdi.

Qoyma üzülməyə, qoyma sınımağa,
Görsün öz işini ölüm, qurtarım.
Onsuz da mən sənə qovuşmalıyam,
İmzala fərmanı, gəlim, qurtarım.

Eylədi

Bulaqlar ağılı başımdan aldı,
Suları titrədi, göy-qaş eylədi.
Gözəllər üstünə yığılan günü,
Məni də gözümdə bir daş eylədi.

Çiçəklər Günəşə göz vuran pəri,
Ulduzlar göylərin naxışı, zəri.
Allahın ilahi gözəllikləri,
Çaşdırdı çoxunu çəş-baş eylədi.

Bir dağın gözündən axan yaşları,
Səhrə, gözəlliyə əydi başları,
Çinçil qayaları, çöpür daşları,
Çevirdi, gözümdə daş-qaş eylədi.

Tanrı duaları deyir təbiət,
Nurunu dağlara yayır təbiət,
Təbiət şairdi, şair təbiət,
Məni də özünə sirdaş eylədi.

Gözəllər

Mən gəzən yerləri gündoğan bila,
Hərdən mənə sarı baxa gözəllər.
Sərinlik götürə yanan könlümə,
Çəsmə tək süzülə, axa gözəllər.

Dünya gözəlləşir o gəzəndə şən,
Kədərinəndən yağır saçlarıma dən.
Nə qədər ürəyə dağ çəkib görən,
Ürəyi kağızdan yuxa gözəllər.

Bağbandı, yetirər bağçasında bar,
Yanağında çiçək, sinəsində nar.

Bir kəlmə "hə" desə dünya dağılar,
Yaman həvəskardı "yox"a gözəllər.

Qəlbində nə kədər, nə də ah ola,
Baxışı amansız bir silah ola.
Sinəm hədəf ola, nişangah ola,
Tuta kirpiyiylə oxa gözəllər.

Zəlimxan, ovsundu hər qız, hər gəlin,
Onsuz nə qiyməti gövhərin, ləlin.
Elə əlləşsən, çatmaya əlin,
Səni həsrətiylə sixa gözəllər.

Bizdən nə qalacaq

Bülbüllər insandan qabağa düşüb,
Bütün nəğmələri oxuyub gedib.
Allahın əliylə yaşıl çəmənələr,
Bütün xahları toxuyub gedib.

Qara qarışqalar qara torpağı,
Bizdən qabaq əkib, dən götürüblər.
Bizdən əvvəl uçub uca göylərə,
Qartallar meydanı gen götürüblər.

Çiçək dəstə-dəstə, gül tabaq-tabaq,
Hər arı özünə bir şən bağlayıb.
Adəmnən irəli, Həvvadan qabaq,
Arı bal eşqinə dastan bağlayıb.

Baxıram səhranın genişliyinə,
Nələri görürəm qumda, nələri.
Səhra dastanını nə gözəl yazıb,
Bu qum zərrələri, qum dənələri.

Dünyanın bu qədər zənginliyinə,
Nizami mat qalıb, Homer mat qalıb.
İnsan nə yaradıb uçub, dağılıb,
Allah nə yaradıb salamat qalıb.

Oğulsan hava çal, təzə görünsün,
Bütün həvaları çalıb gediblər.
Ölməzdi, itməzdi ozan Dədələr,
Tarixin yanında qalıb gediblər.

Ağılla, idrakla insan oğlunu,
Döydürüb gediblər, doyub gediblər.
Bütün xəzinələr dahilərində,
Bizləri əliboş qoyub gediblər.

Bizim getdiyimiz çıxırın, yolun,
Harda qurtaracaq sonu bilmirəm.
Tanrı töhfəsidi bizə qalanlar,
Bizdən nə qalacaq, onu bilmirəm.